

Nyomtatott és online sajtó

Orbán Viktor: Szócs Géza megtanította, a hatalmat a legnagyobb dolgokra kell használni

2020. november 14. – MTI, HírTv, Origo, Magyar Hírlap

Szócs Géza megtanította, a hatalmat arra kell használni, hogy a legnagyobb dolgokat vigyék vele véghez - mondta Orbán Viktor miniszterelnök szombaton Piliscsabán, a november 5-én elhunyt Kossuth-díjas erdélyi magyar költő, korábbi kulturális államtitkár, miniszterelnöki kulturális főtanácsadó temetésén. A kormányfő búcsúbeszédében úgy fogalmazott, Szócs Géza több volt, mint barát, kortárs költő, politikus, tanácsadó, ő mentor, "stratégosz", lelki támasz volt. "Nem csupán a múltunk közös, de a jövőt is együtt terveztük", minden megbeszélésre zsáknyi ötlettel érkezett - mondta Orbán Viktor, úgy fogalmazva: nem engedett sem a '48-ból, sem az '56-ból, sem a '89-ből, de "nem engedett 2148-ból, 2256-ból és 2389-ből sem", bármiben lefogadta volna ugyanis, hogy Magyarország és a magyar nemzet nemcsak volt, hanem lesz is.

Visszaszerzett tekintély: felavatták Bethlen Gábor egész alakos szobrát Marosvásárhelyen

2020. november 15. – MTI, Krónika, transindex.ro, maszol.ro, szekelyhon.ro, Pannon RTV, Magyar Szó, Origo, Demokrata, Magyar Nemzet, Magyar Hírlap

Születésének 440. évfordulóján felavatták Bethlen Gábor erdélyi fejedelem egész alakos szobrát Marosvásárhelyen vasárnap délután. Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára ünnepi beszédében megemlítette: ha Bethlen Gábor fejedelemsége első éve után meghalt volna, ma a magyar történelem egyik legsötétebb alakjaként tartanák számon, hiszen erdélyi katonákkal ostromoltatta meg az erdélyi katonák által védett Lippa és Solymos várát, hogy e várakat elfoglalva visszaadja a töröknek. „Fejedelemségének tizenhat esztendeje azonban magyarázatot ad korábbi taktikus lépéseire. A romlás, pusztulás, kegyetlenség és törvénytelenység időszaka után Erdélyre a felvirágzás köszöntött: visszaszerzett tekintély, stabil bel- és külpolitika, gazdasági megerősödés, a művészetek virágkora” – idézte a fejedelem nagyságát a politikus. Megemlítette: Bethlen Gábor születésnapját öt évvel ezelőtt a magyar Országgyűlés a magyar szórvány napjává nyilvánította. A magyarság megmaradása tömbben és szórványban egyaránt csak úgy garantálható, ha követjük a Bethlen Gábor által járt utat. Közösségeinket megerősítjük az oktatásban, a művelődésben, a kultúrában, a gazdaságban, szem előtt tartva a nemzet egységének fontosságát” – jelentette ki.

Potápi: a járvány miatt online módon tartják meg a Máért-et és a Magyar Diaszpóra Tanács ülését

2020. november 14. – MTI, Magyar Nemzet, hirado.hu, Pannon RTV, Felvidék Ma, Körkép, Ma7.sk, Krónika, M1

Az idén a koronavírus-járvány miatt online módon rendezik meg a Magyar Állandó Értekezletet (Máért) és a Magyar Diaszpóra Tanács ülését november 26-án – jelentette be Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár a Nyugat-európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége online közgyűlésén szombaton. Potápi Árpád János óriási dolognak nevezte, hogy a nyugati magyar szervezeteket össze tudják fogni, koordinálni tudják a magyar diaszpórapolitikát. A nemzetpolitikai államtitkár felidézte: tavaly októberben döntött az Országgyűlés arról, hogy 2020 a nemzeti összetartozás éve lesz. Reménykedtek, hogy számtalan programot tudnak megvalósítani, megemlékezve 1920-ról, a trianoni békediktátumról, nemcsak a kudarcokról, a megpróbáltatásokról, hanem az elmúlt száz év sikereiről is.

Potápi: a járványhelyzetben még inkább figyelmet érdemel a szórványmagyarság

2020. november 15. – Mandiner, Magyar Nemzet, Felvidek.ma, Délmagyar, veol.hu

November 15-ét, Bethlen Gábor születésnapját, 2015-ben nyilvánította a magyar szórvány napjává az országgyűlés. A Kárpát-medencében szórványban élő magyarok a magyarság legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő közösségei, akik az anyaországtól legtávolabb eső és legveszélyeztetettebb területeken is őrzik a magyar identitást és kultúrát. A járványhelyzetben, amikor a tömbmagyarságtól és az anyaországtól még inkább el vannak szigetelve, támogatásuk és védelmük különösen fontos.

Kelemen Hunor a szórvány napján: a választások minden egyes magyar emberről szólnak

2020. november 15. – maszol.ro, Magyar Szó

Országos tétjük van a közelgő parlamenti választásoknak, a szórványban is leadott minden egyes szavazat hasznos, mert mandátumot eredményezhet – jelentette ki Kelemen Hunor RMDSZ-elnök vasárnap, a Magyar Szórvány Napján tartott online találkozón, amelyen politikusok, az erdélyi szórványközösségek képviselői vettek részt. A „virtuális találkozó” résztvevőit Winkler Gyula EP-képviselő, az RMDSZ Hunyad megyei elnöke köszöntötte. Emlékeztetett, hogy november 15., Bethlen Gábor születésnapja a Magyar Szórvány Napja, amelyet most tizedik alkalommal ünnepelnek meg, s vasárnap délután avatják fel Marosvásárhelyen a fejedelem szobrát is.

Életének 87. évében elhunyt Dr. Halzl József, a Rákóczi Szövetség tiszteletbeli elnöke

2020. november 14. – MTI, Ma7.sk

Dr. Halzl József Győrben született 1933. december 19-én. Apai ága a felvidéki Szencről, anyai ága a burgenlandi Sopronkeresztúrról származik. Iskoláit Ácson, Pannonhalmán, Hatvanban és Budapesten végezte. A budapesti II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumban érettségizett. 1957-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett gépészmérnök oklevelet. Később ugyanezen az egyetemen doktorált. Az 1956-os forradalom idején ötödéves műegyetemi hallgatóként az események részeseként naplót írt, amelyet a rendszerváltozás után megjelentetett. Szakmai munkája az energetikához kötötte, a rendszerváltozás előtt az EGI (Energiakutató Intézet) munkatársaként hőerőművekhez kapcsolódó kutatásokon dolgozott.

Soltész Miklós: Mátraszentimre megújult temploma legyen a szlovák-magyar megbékélés szimbóluma!

2020. november 13. – MTI, Origo, Magyar Nemzet, Felvidék Ma

Mátraszentimre megújult temploma legyen a szlovák-magyar megbékélés szimbóluma - szorgalmazta a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára az épület pénteki átadónapságán. Soltész Miklós hangsúlyozta: Magyarországon hosszú évszázadok óta együtt tudnak élni különböző nemzetiségek. Ez idő alatt az ország több népcsoport tagjait fogadta be, ezzel is bizonyítva a magyarok emberszeretetét és nyitottságát, amelyet a történelmi idők óta a kereszténység foglal közös keretbe - tette hozzá az államtitkár, aki emlékeztetett: a szlovák-magyar megbékélést az elmúlt tíz évben mindkét oldalról akarták, és sokan tettek is érte.

Navracsics: a Minority SafePack új fejezetet nyitott az európai integráció történetében

2020. november 13. – MTI, Demokrata, hirado.hu, Maszol.ro

A Minority SafePack, azaz az európai kisebbségvédelmi kezdeményezés új fejezetet nyitott az európai integráció történetében, és a kezdeményezők sikerének köszönhetően megjelenik az európai politika radarján – hangoztatta Navracsics Tibor, az Európa Stratégia Kutatóintézet vezetője a témában rendezett online konferencián pénteken. Az európai integráció mindeddig alapvetően a gazdasági egységre, a belső piacra, illetve az ehhez kötődő szakpolitikákra koncentrált. Minden ezen túli politikai döntés csak másodlagos témaként jelent meg az európai politikában – mondta a korábbi uniós biztos. Most a Minority SafePack, a kezdeményezők sikerének köszönhetően, megjelenik az európai politika radarján, még hozzá olyan témaként, amely potenciálisan nagyon sok mindent átalakíthat. Nem csupán az Európai Parlamentben (EP), az unió tanácsában, hanem magában az Európai Bizottságban is – fűzte hozzá.

Kolozsvári CFR: figyelembe fogjuk venni a város magyar közösségének kívánságát is

2020. november 13. – transindex.ro

Válaszolt a Román Állami Vasúttársaság (CFR) kolozsvári regionális kirendeltségének igazgatója, a kolozsvári állomás épületére kihelyezett Nagyvárad–Kolozsvár vasútvonal 150 évvel ezelőtti építésének emléket állító, de kizárólag csak román nyelven feliratozott emléklakettjének ügyében. A kolozsvári CFR úgy tűnik ugyan „jóindulattal”, de időhúzásra alkalmas módon kezeli Csoma Botond parlamenti képviselő kérését. A román államvasutak területi igazgatója, Vasile Daniel Rad – a Transindex birtokába került – válaszlevelében ugyanis kiemelte: tekintettel az emléklakett történelmi múltjára, a kolozsvári állomás épületének déli homlokzatán elhelyezett plakett ügyében, figyelembe fogják venni Kolozsvár magyar közösségének kívánságát, és a költségvetési keret illetve a szükséges szakvéleményezés függvényében magyar nyelvű emléktáblát is felállítanak majd.

„Iszonyatosan nagy konfliktus-potenciál van benne” – Kiss Tamás az erdélyi idegengyűlöletről

2020. november 13. – transindex.ro

Nemrég a Nemzeti Kisebbségkutató Intézet munkatársai ismertették az European Values Study keretében végzett kutatások második tömbjének eredményeit, amelyben kiderült, hogy a romániai magyarok körében nagyon erőteljes az idegenellenesség, főként a romákat és a bevándorlókat érintő rasszizmus. Megkeresték Kiss Tamás szociológust, a kutatás vezetőjét, hogy beszéljünk a jelenségről, amely több szakértő szerint rendkívüli veszélyeket hordoz magában.

Először választottak magyar alpolgármestert a dél-bihari Magyarremetén

2020. november 13. – maszol.ro

A dél-bihari szórványtelepülésen, a Belényeshez közeli Magyarremetén az RMDSZ tanácsosát, Bálint Györgyöt választotta meg a helyi közgyűlés a község alpolgármesterének. Történelminek nevezhető a pillanat, ugyanis az RMDSZ eddig nem volt jelen a községvezetésben, csupán tanácsosok révén tudta képviselni a maroknyi magyarságot a helyi képviselő-testületben.

Független és néppárti polgármesterek és tanácsosok is támogatásukról biztosították Olteán Csongort

2020. november 13. – maszol.ro

Több Bihar megyei település független vagy néppárti önkormányzati képviselője biztosította Olteán Csongort, a Magyar Ifjúsági Értekezlet (MIÉRT) elnökét, az RMDSZ Bihar megyei

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2020. november 16.

parlamenti képviselőjelöltjét a támogatásáról. Az RMDSZ közleménye szerint a háromszéki illetőségű Olteán Csongor megbeszélést tartott Dándé Judittal, Szalacs község képviselőtestületébe az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) színeiben bejutott tanácsossal, aki támogatásáról biztosította az erdélyi magyar ifjúsági szervezetek képviselőjelöltjét.

Orbán Balázs-díjjal jutalmazták Székelyföld kiemelkedő személyiségeit

2020. november 13. – maszol.ro, szekelyhon.ro

A XI. Székelyföld Napok záró momentumaként pénteken Csíkszeredában köszöntötték az Orbán Balászról elnevezett díj kitüntetettjeit. A magyar nyelv napján szervezett ünnepségen Ady István református lelkészt, Farkas Árpád költőt és Burus Siklódi Botond pedagógust, oktatási szakembert díjazták.

Online térben tartják meg az ideji, tízedik Magyar Szórvány Napját

2020. november 13. – maszol.ro

November 15-e az a nap, amikor a magyar nemzetközösség jobban odafigyel a szórványmagyarságra. Idén tízedik alkalommal ünnepelek Erdélyben a Magyar Szórvány Napját – olvasható az RMDSZ közleményében. „Mi, akik szórványban élünk, jelentősnek érezzük, hogy van egy nap, amikor a mi ügyeink kerülnek a középpontba, van egy nap, amely a mi ünnepünk. A mindennapokban ugyanis a szórvány fogalma szinte egyenértékűvé vált a feladással, a fogyással, asszimilációval. Holott több százezer magyar ember él Erdélyben szórványkörülmények között, olyan emberek, akik magyar jövőt terveznek Dél-Erdélytől Besztercéig, Barcaságtól Máramarosszigetig” – fogalmazott Winkler Gyula EP-képviselő, az Szövetségi Küldöttek Tanácsa Szórvány frakciójának elnöke.

Magyar mesekönyv az óvodásoknak

2020. november 13. – Nyugati Jelen

Hetven Hunyad megyei óvodás részesül ajándécsomagban a napokban a Rákóczi Szövetség óvodai programja keretében – tájékoztatott csütörtök reggel Oprisa Melinda, a szövetség Hunyad megyei képviselője. Elmondta, e program a magyar tannyelvű oktatást támogatja, arra ösztönözve a határon túli magyar, illetve vegyes családokat, hogy magyar tannyelvű iskolába írássák gyermekeiket. Az ideji ajándécsomag szép kivitelezésű, Mátyás királyról szóló népmesét tartalmazó könyvet és egy tábla csokoládét foglal magába. – Eddig elsősorban a magyar családban felnövő gyermekek részesültek e támogatásban, idén azonban minden olyan óvodás megkapja a mesekönyvet, akinek legalább egy családtagja (szülő vagy nagyszülő) magyar. Így a megyénkben 70 kisgyermeknek – 20 dévai, 3 csernakeresztúri, 9 szászvárosi, 12 vulkáni, 3 lupényi, 9 petrozsényi, 9 vajdahunyadi és 5 rákosdi – juttatjuk el a napokban az ajándécsomagot – számolt be Oprisa Melinda. Elmondta továbbá: tekintettel a koronavírus-járványra, a csomagokat az óvónők segítségével hazaviszik a családoknak.

Maradtak a régi alelnökök Hargita Megye Tanácsának élén

2020. november 14. – maszol.ro

A negyedik mandátumánál tartó Borboly Csaba tanácselnök mellett a következő négy évben is Bíró Barna Botond udvarhelyszéki, illetve Barti Tihamér gyergyószéki alelnök fog tevékenykedni a Hargita megyei önkormányzat élén – döntött pénteki rendkívüli ülésén a megye képviselő testülete.

Az autonómia kevés hívószónak: Oltean Csongor RMDSZ-es képviselőjelölt szerint meg kell találni a fiatalos kommunikáció útját

2020. november 14. – Krónika

Az autonómia önmagában nem hívószó az erdélyi magyar fiatalok többsége számára. Ők kiszámítható jövőre, vállalkozóbarát gazdasági környezetre, versenyképes egészségügyi rendszerre, minőségi oktatásra vagy a fenntartható fejlődésre várnak megoldásokat az RMDSZ-től – mondta a Krónikának Oltean Csongor, a Magyar Ifjúsági Értekezlet (Miért) elnöke. A 32 éves képviselőjelölt az RMDSZ jövőjéről úgy fogalmazott, a szakmaiságon át kell vezetni az út az érdekképviselet felé.

Példamutatók a bihari szórványban: a Toldinagyfalui Református Missziói Gyülekezet

2020. november 15. – maszol.ro

A Bihari Református Egyházmegyében működő Toldinagyfalui Református Missziói Gyülekezet létrejötté és megerősödése, a gyülekezet összetartása és élni akarása példaértékű mind a Királyhágómelléki, mind az Erdélyi Református Egyházkerületben is. A térképre tekintve azonban hiába keressük Toldinagyfalut, mert nem található meg. A kicsiny szórványgyülekezet azonban mindössze néhány esztendő alatt egy templomot és egy gyülekezeti házat épített fel.

A nemzeti kisebbségek helyzete nem izgatja Brüsszelt

2020. november 14. – Ma7.sk, Felvidék Ma

Bőven van még tennivaló az őshonos nemzeti kisebbségek jogainak védelme terén az Európai Unióban – derült ki a Minority SafePack kezdeményezésről tartott budapesti konferencián. Gál Kinga fideszes EP-képviselő szerint ezen a téren is kettős mércét alkalmaz Brüsszel a tagállamokkal szemben. Minority SafePack mint a nemzeti kisebbségek érdekérvényesítési eszköze címmel rendezett a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) Európa Stratégia Kutató Intézete (EUstrat) pénteken. Az eseményt a járványhelyzet miatt az interneten lehetett követni. A Minority SafePack egy európai polgári kezdeményezés, amelynek célja, hogy az őshonos nemzeti kisebbségek védelmére létrejöjjön egy uniós jogi standard, a közösségek helyzete ne csak az adott tagállamtól függjön.

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2020. november 16.

Köszönjük Elnök úr!

2020. november 14. – Ma7.sk

Halálhíre felrobbantotta az internetet és a közösségi hálót a felvidéki használók körében! Akinek tudomására jutott a tragikus hír, aki személyesen vagy közvetve ismerte őt, egy pillanatra megállt és arra gondolt, hogy a legnagyobb emberek miért nem örökéletűek? Szinte minden magyar ember ismerte őt a Felvidéken, enyhe túlzással azt is lehetne mondani, hogy ő ismert itt mindenkit! Neve a kezdetektől összeforrott a Rákóczi Szövetséggel, amelyet 1989-től, megalakulása óta a felvidéki magyarság szolgálatába állított. Sokáig sokan úgy vélték, hogy Halzl József maga a Szövetség, egy egyszemélyes intézmény, aki és ami fáradságot nem ismerve mindenkor - télen, nyáron, hóban, fagyban megérkezett oda, ahol valamilyen magyarságunkat érintő dolog történt, a legeldugottabb felvidéki csücsökbe is, ahol magyarok élnek. Közismert volt, az emberek kedvelték és tisztelték.

Hogy a régióban még jobb borok készülhessenek: szőlészeti és borászati szolgáltatóház épül Muzslán

2020. november 14. – Ma7.sk, Felvidék Ma

Farkas Iván Muzsla polgármestere és Mészáros Béla, számítógépes szakember, önkormányzati képviselő sajtótájékoztatón ismertették a megnyert határon átnyúló brüsszeli projektet. „Olyan beruházásról beszélünk, ami régióink szőlészeti és borászati alapvetően fogja érinteni” – szögezte le Farkas Iván. Ismertette, környékünkön található az ország legjobb szőlőtermő régiója. A szőlészet és borászat az, ami leginkább meghatározza térségünket, ezért ez az egyik kitörési pont is.

„Örökké rádiós maradok” – beszélgetés Haják Szabó Máriával

2020. november 14. – Felvidék Ma

Áder János, Magyarország köztársasági elnöke az augusztus 20-i állami ünnep alkalmával négy felvidéki személyt részesített rangos állami kitüntetésben. A koronavírus-járvány miatt az elismerések átadására szerdán került sor Magyarország pozsonyi nagykövetségén. Pető Tibor nagykövet a felvidéki magyarságért végzett tevékenysége elismeréseként Haják Szabó Máriának a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetését nyújtotta át. Haják Szabó Máriával, az ismert felvidéki rádióssal a kitüntetés kapcsán indíttatásáról, munkájáról, a felvidéki magyarság helyzetéről és terveiről beszélgettünk.

Horváth Zoltán: Nem állunk jól, "ne csináljunk a dunaszerdahelyi régióból tavaszi olasz tartományt"!

2020. november 15. – Ma7.sk

A dunaszerdahelyi kórház volt igazgatója a szociális hálón arról ír, a dunaszerdahelyi régió járványügyileg "nem áll jól, sőt rosszul, nagyon rosszul, egyre rosszabbul"! Horváth hangsúlyozza: "ha megnézzük az elmúlt hét statisztikáit, nyugodtan elmondhatjuk, a kritikus

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2020. november 16.

növekedés minden paraméterét bőven hozzuk. Hozzuk a számokat sajnós, de nem azért, mert akarjuk, hanem mert hagyjuk". Az elmúlt nyolc napban a járvány kezdetétől az azonosított fertőzöttek harmadát igazolták a Dunaszerdahelyi járásban; azaz nyolc nap alatt a nyolc hónap harmadát.

Szlovák–magyar határon átnyúló pályázati lehetőségek

2020. november 15. – Ma7.sk

A Via Carpatia Európai Területi Együtműködési Csoportosulás 2020. december 1-jétől hirdeti meg harmadik pályázati felhívását a Kisprojekt Alapon belül, 800 ezer euró összértékben. A támogatás a szlovák–magyar határon átnyúló beruházások és projektek megvalósítására, illetve a határon átnyúló szervezetek együttműködésére biztosít lehetőséget.

Karácsonyig minden óvodás megkapja a Rákóczi Szövetség ajándéksomagját

2020. november 15. – Ma7.sk

Megérkeztek a Felvidékre a legkisebbeknek szóló karácsonyi ajándéksomagok, amelyekkel a Rákóczi Szövetség az iskolaválasztási programja keretében az óvodáskorú gyerekeket ajándékozza meg. A Rákóczi Szövetség hosszú évek óta elkötelezett a határon túli magyar közösségek magyar iskolaválasztásában. Idén korcsoportoknak megfelelően kétféle mesekönyvet kapnak a gyerekek egy-egy tábla csokoládéval. A Kárpát-medencében 20 ezer ajándéksomagot osztanak szét.

Vučić: A VMSZ nemcsak az SNS szövetségese, hanem Szerbia szövetségese és barátja is

2020. november 13. – Vajdaság Ma

Aleksandar Vučić, a Szerb Haladó Párt (SNS) elnöke és Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke ma aláírták az együttműködésről és a közös célokról szóló koalíciós megállapodást. A szerb államfő leszögezte, a VMSZ nemcsak az SNS szövetségese, hanem Szerbia szövetségese és barátja is. Vučić elégedettségének adott hangot, hogy lehetősége volt aláírni a koalíciós megállapodást Pásztorral, s hogy beszéltek a közös programról és a jövőbeli tervekről.

A járványhelyzet miatt ma ismét elektronikus ülést tartott a Magyar Nemzeti Tanács

2020. november 13. – Vajdaság Ma

A Magyar Nemzeti Tanács a koronavírus-járvány okozta helyzet miatt – alapszabályával összhangban – tizenhetedik ülését elektronikus szavazás útján bonyolította le. A közlemény szerint a 35 tanács tag közül az online szavazáson 34 tanács tag vett részt, és 71 napirendi pontról hozott döntést. A 2020. november 13-án, 15 óráig beérkezett szavazatok alapján a

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2020. november 16.

testület minden napirendi pont elfogadásakor határozatképes volt, 10 napirendi pontot egyhangúlag, 61-et pedig minősített szavazattöbbséggel fogadott el.

Pénzügyi- és káderkérdések a Tartományi Képviselőház ülésén

2020. november 13. – Pannon RTV

Napirenden szerepelt a tartományi titkárhelyettesek megválasztása, valamint a tavalyi és az idei évre vonatkozó költségvetési jelentések megvitatása is. A parlament a bizonytalan járványügyi helyzet miatt ült össze másodszor rövid időn belül. Az ülésen megválasztották a tartományi titkárhelyetteseket is. A Vajdasági Magyar Szövetség soraiból Boris Bajić főtitkárhelyettesként, Ótott Róbert pedig mezőgazdasági titkárhelyettesként tevékenykedhet majd a következő időszakban.

Felszentelték a Szabadkai Egyházmegye új püspökét

2020. november 14. – Vajdaság Ma

Új püspöke van a Szabadkai Egyházmegyének. Ma szentelték fel msgr. Slavko Večerint az Avilai Szent Teréz-székesegyházban. A főszentelő Német László nagybecskereki megyéspüspök, a társszentelők pedig Péntes János nyugalmazott szabadkai megyéspüspök és Džudžar Djura, a bácskereztsúri Szent Miklós Görögkatolikus Eparchia püspöke voltak. A püspökszentelés elején Slavko Večerinnak kiszolgáltatták a szentséget, majd átnyújtották neki az evangéliumos könyvet, amely az evangéliumokat, Jézus örömhírét tartalmazza. Megkapta a gyűrűt, majd a mitrát, vagyis a süveget, valamint a baculumot, azaz a pásztorbotot, ezután elfoglalta helyét a püspöki székekben.

Megkezdődött a helyhatósági választások második fordulója

2020. november 15. – Kárpátalja Ma

A hétvégi karantén ellenére Ukrajnában megkezdődött a helyhatósági választások második fordulója – közölte az UNIAN hírügynökség. A szavazóhelyiségek ma reggel, kijevi idő szerint 8 órakor nyitottak. A választások második fordulóját hét közösségben – Luck, Kamjanec-Pogyilszkij, Szumi, Kramatorszk, Herszon, Odessza és Ukrajinszk – tartják.

Helyhatósági választások az Ungvári járásban: 6 magyar mandátum

2020. november 15. – karpát.in.ua

Az Ukrán Központi Választási Bizottság által közzétett adatok szerint elismerésre méltó eredményt ért el az Ungvári járásban a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség. A KMKSZ listájára leadott 11 196 voks 6 képviselői helyet garantál a szövetségnek. Az UMDSZ listáját 1943-an támogatták, ami kevésnek bizonyult az Ungvári Járási Tanácsba való bejutáshoz. A 42 tagú járási tanácsi testületbe a KMKSZ mellett bejutott még a Nép Szolgája, a Szülőföldem

Kárpátalja, a Haza, az Európai Szolidaritás, a Jövőért, az Ellenzéki Platform, illetve Andrij Baloga pártja is.

Az ígéret szép szó – megérkezett a magyar kormány által küldött védőeszköz-szállítmány a kárpátaljai iskolák számára

2020. november 13. – Kárpátalja

Szijjártó Péter magyar külügyminiszter szeptember 23-án 50 darab lélegeztetőgépet adott át a kárpátaljai kórházak számára. A TV21 Ungvárnak adott aznapi interjújában elmondta, hogy szeptember elején kérés érkezett a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetségtől (KMKSZ), illetve a Szövetség elnökétől, Brenzovics Lászlótól. A megkeresés alkalmával azt kérték, hogy Magyarország Kormánya, amennyiben tud, segítsen a kárpátaljai magyar iskolák kellőképpen való felvértezésével a koronavírus elleni küzdelemben. Magyarország külügyminisztere szavát adta, hogy amint elkészülnek a szükséges dokumentációk, útnak is indítják a védőeszközöket szállító kamionokat.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2020. november 13. – Kossuth Rádió

A magyar országgyűlés 2011-ben nyilvánította a magyar nyelv napjává november 13-át, ugyanis 1844-ben ezen a napon fogadták el a magyart államnyelvvé emelő törvényt. 2015 óta, az RMDSZ kezdeményezésére, Romániában is megünnepelhetik a Magyar Nyelv Napját. Aradon az elmúlt években a Csiky Gergely Főgimnázium és a Szabadság-szobor Egyesület szervezésében nyelvművelő vetélkedőket szerveztek ez alkalomból, de idén a koronavírus-járvány miatt ezek elmaradtak, vagy az internetre kerültek. Pataky Lehel Zsolt összeállítása.

A nyelvi küszöb csökkentése lenne a megoldás számtalan erdélyi településen a magyar nyelv használatára. Talpas Botond az RMDSZ képviselőjelöltje elmondta, hogy több településen a magyarság elvesztette az anyanyelv használatának jogát a közigazgatásban, ugyanis a legutóbbi népszámlálási adatok váltak érvényessé, így csak ott kötelező a nyelvi jogok alkalmazása, ahol a kisebbségek számaránya most is meghaladja a 20 százalékot. Ebben a helyzetben a legcélravezetőbb megoldás a nyelvi küszöb csökkentése lenne - fejtette ki az RMDSZ-es képviselőjelölt, a Magyar Nyelv Napján.

2023-ban Veszprém lesz Európa Kulturális fővárosa. Ez pedig jó lehetőség arra, hogy ne csak a szűk térség kultúráját, hanem - történelmi kitekintésben - a Székelyföldet is bemutassák. Erről csütörtökön született megállapodás, a járvány-helyzet miatt, a virtuális térben.

Az RMDSZ az óvodák és iskolák bezárásáról szóló határozat újragondolását kéri a román kormánytól. Az érdekvédelmi szövetség képviselői szeretnék, ha ezekről a helyi önkormányzatok határoznának. A részletekről Szabó Ödön RMDSZ-es parlamenti képviselő, az oktatási bizottság alelnöke beszélt.

Kárpátalján ősszel, átadták a magyar kormány támogatásával felújított aknaszlatinai, nagydobronyi, ungvári és munkácsi magyar bázisiskolákat. Ezzel véget ért a stratégiaileg fontos iskolák felújításának első köre. A részletekről először Orosz Ildikót, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnökét halljuk Iváncsik Attila összeállításában.

A délvidéki Magyararkanizsán és a hozzá tartozó 13 településen is rendszeres az óvodák felújítása. Az önkormányzat és Magyarország kormánya mellett a fejlesztéseket anyaországi testvértelepülések is segítik.

Az unitárius egyház, az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylettel és a dévai Unitárius Egyházközséggel együtt úgy döntött, hogy idén nem szervezi meg hagyományos formában a Dávid Ferenc Emlékarándoklatot. Helyette az érdeklődők a világhálón követhették a Déva várába tartó maroknyi csapat zarándoklatát, amelyet Koppándi Zoltán, a dévai Unitárius Egyházközség lelkésze vezetett. A nem mindennapi eseményről ő mesélt.

Határok nélkül

2020. november 14. – Kossuth Rádió

Műsorunk elején arról szólunk, hogy nyugdíjba vonult Burus Siklódi Botond a Hargita Megyei Apáczai Csere János Pedagógusház igazgatója, akinek nevét az elmúlt évtizedekben végzett oktatásszervezői tevékenysége révén az egész Kárpát-medencében ismerik. A visszavonuló intézményvezetővel Oláh-Gál Elvira beszélgetett.

Shrek Tímea éveken keresztül tanárként dolgozott a Beregszászi 7. Számú Általános Iskolában, ahol hátrányos helyzetű gyerekekkel foglalkozott. A szeme előtt zajló nehéz életek súlya és tragédiája arra készítette, hogy ne csak megértse – meg is írja őket. Novellái nem csak életrajzok és felkavaróak, hanem szociográfiai mélységűek is. Halott föld ez c. kötetében a

családról ír döbbenetes novellákat, amelyek immár nem csak a jelen, de a múlt nyomorúságát is képesek megragadni.

A Szatmárnémeti Északi színház Harag György magyar nyelvű társulata a kialakult vírus helyzetben sem akarja elveszíteni közönségével a kapcsolatot, ezért a modern technikát is segítségül hívta és online felolvasást tartottak, tartanak. Havonta egy darab bemutatását tervezik a jövőben is. Az első bemutatkozás megtörtént, a közönség reakciója felettébb jó volt – a többi között erről is beszélt Frumen Gergő színész, rendező a Zsoldos Barnabás által készített beszélgetésében.

A nagyváradi Szigligeti Színház is próbál alkalmazkodni a járvány okozta helyzethez. Online közvetítéseket tartanak és lehetőség szerint korábban rögzített előadásokat is bemutatnának hűségese nézőiknek. Ionescu Nikolett riportjában Bíró Árpádot a színház kommunikációs referensét halljuk.

Nemcsak a színházak, hanem a különböző közösségek, egyesületek is nehéz helyzetbe kerültek idén. A koronavírus-járvány korábban soha nem tapasztalt módon szűkítette be a néptánc-mozgalom életterét. Azt már most elmondhatjuk, hogy kisebbségi létben oly fontos közösségmegtartó mozgalmak, mint pl. a néptánc – komoly veszteségekkel számolnak. Rendezvények maradtak el, nem valósultak meg új koreográfiák. Munkatársunk, Palcsó Zsóka annak járt utána, vajon hogyan érintik a leállások Felvidék két néptánc-műhelyének, a roznányi Borostyán és a füleki Rakonca néptáncgyűttesnek az életét.

Kárpát-medence magazinműsor

2020. november 15. – Kossuth Rádió

Történelmi magyar választási siker Kárpátalján

Óriásplakátok, reklámtáblák, szórólapozás – szinte minden az önkormányzati választásokról szólt az elmúlt hónap folyamán, Kárpátalján. A helyi magyarság szempontjából a tét rendkívül nagy volt, hiszen kulcsfontosságú, hogy milyen mértékű képviselőre jut a magyarság Kárpátalja legfőbb döntéshozó testületében, a Megyei Tanácsban, valamint a helyi önkormányzatokban. Nem volt mindegy az sem, hogy folytatódhatnak-e azok a fejlesztések, melyek az elmúlt időben elkezdődtek. A KMKSZ pártlistája volt az egyetlen magyar lista, mely elindult a megyei képviselőhelyekért.

Ditrói Férfi Dalkör

Székelyföldön nem hagyják feledésbe merülni a magyar népdalokat és katonadalokat. Bár vannak férfiak, akikben még elevenen élnek a katonaság, a háborús idők hangulatát megidéző

dalok, nem igazán adódik megfelelő alkalom arra, hogy el is énekeljék ezeket. Többek között ezért verbuvált dalkört Gyergyóditróban Szabó Ágnes. A nyugdíjas tanítónő már gyerekkorában kapcsolatba került a népdalokkal, katonadalokkal, a hagyományok, az értékek iránti szeretete és annak átadása jelenleg is fontos szerepet játszik életében.

Parapoly szabadulószoza, Eszék

Így indítja útnak a kopácsi születésű Juhász Bálint a legújabb eszéki szabadulószozás játék résztvevőit a város központjában. Ez a logikai játék csak pár hete érhető el a drávaszegi tömbmagyarság városában, köszönhetően Bálintnak, aki a délszláv háború után visszatérve szülőföldjére itt találta meg boldogulását. Bálint cége oktatással is foglalkozik, így a nemrég indult városi társasjátékuk legfőbb küldetése az eszéki történelmi helyek megismertetése fiatalokkal és idősekkel egyaránt.

Felújított Teleki kastély Koltón

Amíg magyar él, e kis falu mindig geográfiai nevezetesség lesz – ezt mondta gróf Teleki Sándor egykori lakhelyéről, Koltóról és úgy tűnik a honvédezedesnek igaza lett. A kis Máramaros megyei falu mai napig fellelhető történelmi anyagokban, verseskötetekben, ami elsősorban neki és barátjának, Petőfi Sándornak köszönhető. Teleki eleinte sokkal inkább kötődött Európa nagyvárosaihoz, mint Koltóhoz egyrészt tanulmányai, másrészt mérhetetlen kalandvágya miatt.

Térkép

2020. november 15. – Duna TV

Aradi Könyvklub

November 15-ét, Bethlen Gábor erdélyi fejedelem születésének és egyben halálának évfordulóját 2015 óta, a Magyar Parlament döntése értelmében a Magyar Szórvány Napjaként ünnepelheti minden magyar, határainkon innen és túl. A tömbmagyarságtól leszakadó szórvány területeken élő magyarok száma – a legtöbb szórványban - egyre fogy. Éppen ezért nagyon fontos szerepük van azoknak a külhoni kis közösségeknek, amelyek segítenek a magyar nyelv, a magyar kultúra megőrzésében. Aradon van egy könyvesbolt, amely az ottani magyaroknak a találkozóhelye. Hiszen nem csak könyvet lehet itt vásárolni, hanem üzeneteket, csomagokat hagyhatnak itt a helyiek, de betérhetnek egy-egy jó szóra is.

Csángó krónikás

Az iskoláit román nyelven végezte. Szüleitől tanult meg magyarul beszélni. A magyar nyelven való írás és olvasás tudományát pedig már felnőtt fejjel sajátította el. Duma-István Andrást a csángók költőjeként emlegetik, aki a Moldvában, Klézse községben él és alkot. Néprajzi tanulmányokat is írt, de versei a meghatározóak, hiszen ezekben lelhetőek fel leginkább a csángók öntudatra ébresztésének gondolatai. Archaikus és eredeti csángó nyelven ír. A hozzáértők először amolyan nyelvészeti csodának vélték verseit.

Rákóczi Szövetség ajándéka

A külföldi magyar közösségek magyar nyelvű iskolaválasztásában hosszú évek óta elkötelezett a Rákóczi Szövetség, amely lehetőségeihez képest támogatja a szülőket, illetve a diákokat. A Rákóczi Szövetség iskolaválasztási programja keretében a Felvidéken most az óvodáskorú gyerekeket ajándékozták meg.

Ökumenikus Segélyszervezet Kárpátalján

Rászorulókat, egyedülálló idős embereket, nagycsaládosokat támogat több mint 20 éve Kárpátalján az Ökumenikus Segélyszervezet. A járványhelyzet miatt a segélyszervezetnek új kihívásokkal kell szembenéznie. Az adományként érkezett -vírus elleni védekezéshez szükséges eszközöket is ők juttatják el a kórházaknak és az egészségügyi dolgozóknak.

Portré – Csomortáni Gál László

Lételeme a föld, a földdel való munka, a természet, az állatok közelsége és a székely falu népi hagyományai. A Csíksomortánban élő képzőművész, Csomortáni Gál László régi fákra festett alkotásait megcsodálták már Európa és az Egyesült Államok több nagyvárosában, Los Angelesztől Koppenhágáig, Oslótól New Yorkig és szerte a világban. A Magyar Művészeti Akadémia székelyföldi ösztöndíjasa mégis villanyáram és luxuscikkek nélkül, egy 19. századi székely parasztházban él.